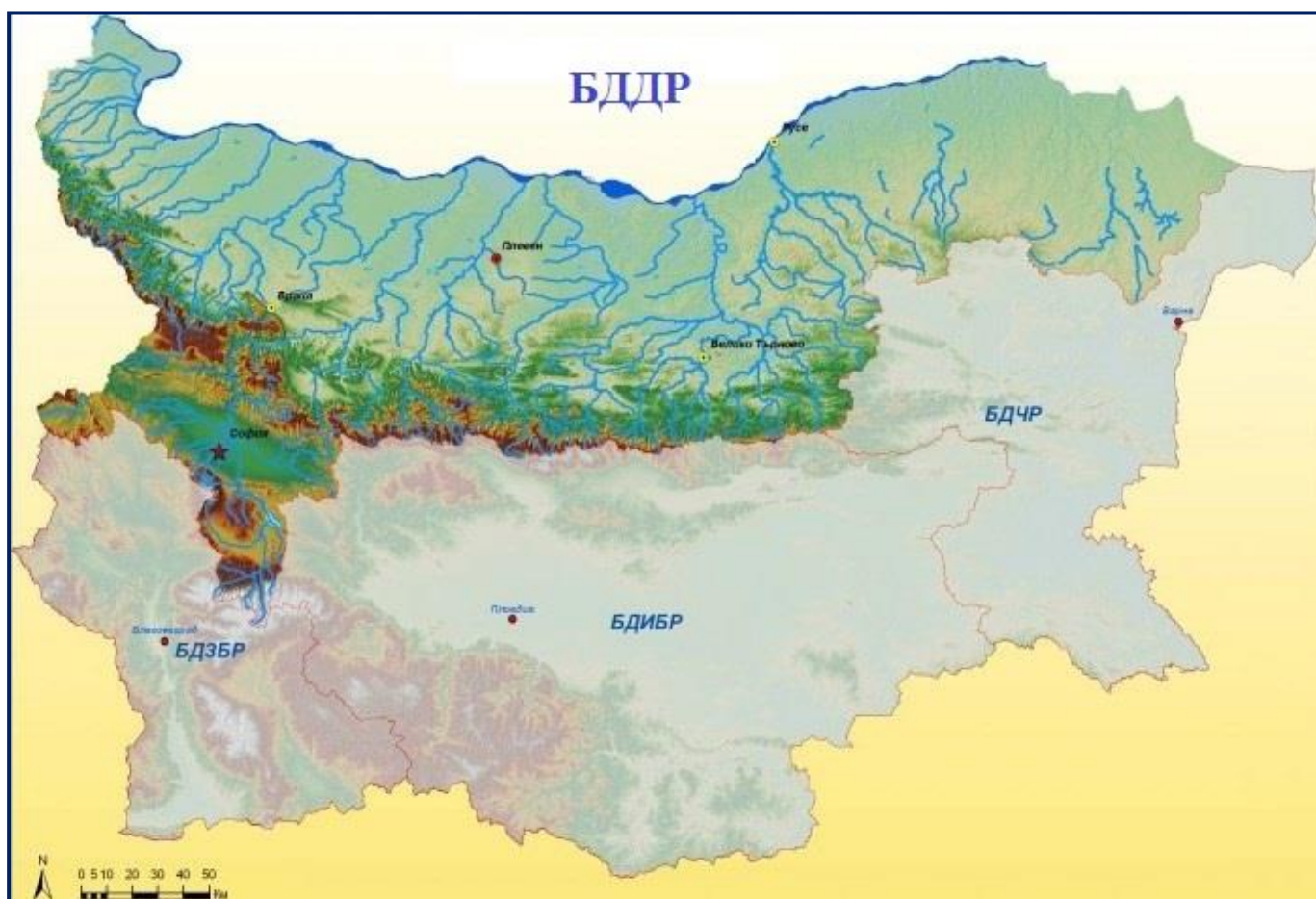

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

на

Доклад за екологична оценка на проект на

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ
РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ 2016-2021г.

Настоящият документ е „Нетехническо резюме на Доклада за Екологична оценка на проект на План за управление на речните басейни в Дунавски район за басейново управление“ е разработен във връзка с Договор Д – 33/7 от 04.02.2016г. на „Еко Логистик А“ ЕООД с Министерство на околната среда и водите.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. СЪДЪРЖАНИЕ, ОСНОВНИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И ВРЪЗКА НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ (ДРБУ) С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.....	6
1.1. СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	6
1.2. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	8
1.3. ВРЪЗКА НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	11
2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	11
2.1. КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА	11
2.2. ВОДИ.....	13
2.3. ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ	15
2.4. ЛАНДШАФТ	16
2.5. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА	17
2.6. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ.....	22
2.7. ОТПАДЪЦИ.....	22
2.8. ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРБ.....	23
2.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ: ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ.....	23
2.10. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ	24
2.11. РАЗВИТИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	24
3. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ.....	27
4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	30
5. ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДРБУ, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ	

ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021 Г.	36
6.ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ, МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ.....	38
7. МЕРКИТЕ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ	38
8. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ, КАТО ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ И ЛИПСА НА НОУ-ХАУ	47
9. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БДДР	48
10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	54

Въведение

Докладът за ЕО е оформен като единен документ със съдържание, съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС и в съответствие със степента на детайлност на плана, като е съобразен със заключенията и предложенията от доклада за ОС. В доклада за ЕО подробно са анализирани значимите видове натиск върху състоянието на повърхностните и подземните води в ДРБУ; резултатите от провеждания мониторинг и оценка на състоянието на повърхностните води, подземните води и зоните за защита на водите; програмата от мерки към ПУРБ за постигане на целите за опазване на околната среда и оценени предвидените мерки за опазване и подобряване на водните ресурси и въздействието върху околната среда и човешкото здраве, както и вероятността за значително въздействие върху околната среда на територията на други държави.

Обхватът и съдържанието на Доклада по екологична оценка на ПУРБ на ДР са съобразени със Заданието за обхват и съдържание на ДЕО на ПУРБ, становище № ЕО-21/19.07.2016 на Министъра на околната среда и водите и резултатите от проведените консултации по реда на чл. 19 от Наредбата за ЕО

За изготвяне на ЕО е ползван опита на независимите експерти, на които е възложено извършването на екологичната оценка на проекта на ПУРБ, както и нормативните изисквания за извършване на екологична оценка в Закона за опазване на околната среда и Наредбата за ЕО. Съгласно тези изисквания:

- Докладът за екологична оценка е оформен като единен документ, който включва съдържателна част по чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда; списък на експертите и ръководителя на екипа, изготвили доклада за екологична оценка; декларации на всеки от експертите (по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за ЕО);
- Справка за проведени консултации и изразените при консултациите мнения, предложения, както и за начина на отразяването им; приложения;

Консултации по доклада за ЕО по реда и сроковете на чл. 19а и 20 от Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и програми, в това число:

- задължителни консултации в процеса на изготвяне на доклада за ЕО, в т.ч. по заданието за определяне на обхвата на оценката с МОСВ (на основание чл. 19а, т. 1 от Наредбата за ЕО), Министерство на здравеопазването (относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда, на основание чл. 19а, т. 2 от Наредбата за ЕО) и други специализирани ведомства – например Регионалните инспекции по околна среда и води (РИОСВ), попадащи в териториалния обхват на ПУРБ, и др. (на основание чл. 19а, т. 3 от Наредбата за ЕО);
- консултации по доклада за ЕО и проекта на плана по реда, определен с чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за ЕО;

- отразяване на резултатите от обществените консултации в ЕО и изготвяне на документация за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересованите и засегнати органи или лица.

1. СЪДЪРЖАНИЕ, ОСНОВНИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И ВРЪЗКА НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ (ДРБУ) С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

1.1. СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Информацията в Проекта на ПУРБ в Дунавски район за басейново управление на водите за периода 2016-2021г. е представена в общо 12 раздела, както следва:

Раздел 1. Описание на характеристиките на Дунавски район за басейново управление

Направено е общо описание и характеристика на ДРБУ, което включва: демографска и икономическа характеристика; физико-географска характеристика; изменение на климата, характеристиките на повърхностните води, в т.ч.: актуализация на типологията на повърхностните води и др;

Раздел 2. Кратък преглед на значимите видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност върху състоянието на повърхностните и подземните води

Направен е преглед на натиска върху повърхностните и подземните води, като са определени: движещите сили на антропогенния и природния натиск; категория и вид натиск; потенциални въздействия на видовете натиск.

Раздел 3. Актуализация на регистъра на зоните за защита на водите

Актуализирани са регистрите на зоните за защита на водите, регламентирани в чл. 119а, ал 1, т. 1 – 5 от ЗВ:

- Зони за защита на води предназначени за питейно-битово водоснабдяване (ПБВ);
- Зони с води за къпане;
- Зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи (уязвими зони и чувствителни зони);
- Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
- Защитените територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове,

Раздел 4. Мониторинг и оценка на състоянието на повърхностните води, подземните води и зоните за защита на водите

Описани са разработените програми за мониторинг на повърхностните и подземните води в актуализирания ПУРБ, които са изготвени въз основа на оценката на риска, състоянието на водните тела в актуализирани граници, както и оценката на ефекта от изпълнението на мерките за периода на първия ПУРБ.

Раздел 5. Списък на целите за опазване на околната среда

Съгласно чл. 156а, ал. 1 от ЗВ цели за опазване на околната среда (екологични цели) се определят по отношение на повърхностните и подземните води и по отношение на зоните за защита на водите, и са насочени към:

- предотвратяване на влошаването и постигане на добро количествено и качествено състояние/потенциал на подземните и повърхностните води;
- постигане на целите на законодателството, по силата на което е определена или обявена зоната за защита на водите.

Оценена е степента на изпълнение на целите от първия план и анализ на причините за непостигането им.

Раздел 6. Кратък преглед на икономическия анализ на водовземането

Актуализираният икономически анализ на водоползването включва:

- идентифициране на значимите водоползватели по икономически сектори, подсектори и отрасли (селско стопанство, индустрия в т.ч.: преработваща промишленост и произв. и разпр. на ел. енергия, услуги и домакинства);
- определяне на количествата и дяловете на използваната вода в ДРБУ и в отделните подбасейни по сектори и отрасли;
- определяне на иззета вода по видове доставчици
- оценка на основните показатели за водоснабдяване, канализация и пречистване на питейни и отпадъчни води, загуби по водопреносните мрежи, режим на водоснабдяване и причините за това;
- определяне на заустените отпадъчни води в ДРБУ по сектори и степен на пречистване;
- социално и икономическо значение на водоползването;
- оценка на реализирането на направените в първия ПУРБ прогнози за периода 2008-2012 г.

Раздел 7. Кратък преглед на програми от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда

Извършен е преглед на изпълнението на програмите от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда от първия план.

Актуализирани са ПоМ за постигане на целите за опазване на околната среда. Планираните мерки са избрани от единен каталог от мерки, разработен на национално ниво. Мерките са структурирани в отделни програми, като една мярка в зависимост от екологичния си ефект може да участва в повече от една програма/подпрограма. Определени са мерки в ПУРБ, имащи значение за постигане и на целите в Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН). Извършен е икономически, инвестиционен и институционален анализ на ПоМ.

Раздел 8. Актуализация на регистъра на всички подробни програми и планове в обхвата на Дунавски район за басейново управление - В този раздел е представена връзката между ПУРБ и други стратегии, планове и програми на басейново, национално, регионално и местно ниво.

Раздел 9. Информирание на обществеността и консултации - Съгласно изискванията на чл.168а от ЗВ, при разработването, извършването на прегледа и актуализирането на планове за управление на речните басейни се осигурява информация на обществеността за планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане. Постъпилите становища по време на обществените консултации са неразделна част от документацията към ПУРБ.

Раздел 10. Трансгранична координация при актуализацията на План за управление на речните басейни 2016-2021 г. в Дунавски район за басейново управление

- Трансграничната координация при актуализацията на ПУРБ е разгледана в следните аспекти:
- Координация в рамките на Международния басейн на р.Дунав:

Раздел 11 Компетентен орган за управление на водите

Управлението на водите в Република България се осъществява на национално и басейново ниво, съгласно разписаните компетентни органи и правомощия на ведомствата в Глава първа „Общи положения“ и Глава десета „Управление на водите от ЗВ

Раздел 12. Лица за връзки и процедурите за получаване на документация и информация за програмите от мерки и данните от мониторинга

Определени са лицата за връзки за получаване на документация и информация за програмите от мерки и данните от мониторинга:

- по отношение на мерките, свързани със законодателството и международни ангажименти в областта на водите;
- по отношение прилагането на ПУРБ и управлението на водите в Дунавски район

1.2. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

За повърхностните водни тела в добро екологично състояние (добър екологичен потенциал) и **добро химично състояние** планираната цел за опазване на околната среда е: „Запазване на добро екологично и химично състояние“(към 2021г. и 2027г.).

За повърхностните водни тела в по-ниско от добро екологично състояние/ добър екологичен потенциал и/или химично състояние са планирани следните цели за опазване на околната среда:

- към 2015г.: „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние/ Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал. Опазване, подобряване и възстановяване на повърхностното водно тяло. Предотвратяване на замърсяването и запазване на доброто химично състояние“;
- към 2021г. и към 2027г. - в зависимост от обосноваване на изключение от постигане на целите:
 - Постигане на СКОС за добро екологично състояние/добър екологичен потенциал (за показателите с отклонения) до 2021г. Предотвратяване влошаване на екологичното състояние/екологичния потенциал по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние“, или:
 - „Постигане на СКОС за умерено екологично състояние/умерен екологичен потенциал (за показателите с отклонения) до 2021г. Предотвратяване влошаване на екологичното състояние/екологичния потенциал по останалите елементи за качество. Намаляване на концентрацията на показателите с отклонения. Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателите без констатирани отклонения в СКОС“; или
 - „Постигане на СКОС за добро екологично състояние (за показателите с отклонения) до 2021/2027г. Постигане на СКОС за добро екологично състояние (за показателите с отклонения коригирани с фонов концентрация) до 2027г. Предотвратяване влошаване на екологичното състояние по останалите елементи за качество. Постигане на СКОС за добро химично състояние (за показателите с отклонения) до 2027г. Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателите без констатирани отклонения в СКОС“.

В резултат на направената оценка, са поставени следните цели за химично и количествено състояние на подземните водни тела:

- **За подземни ВТ в добро химично и количествено състояние** са планирани следните цели за опазване на околната среда:
 - Към 2015 г.: „Постигане и запазване на добро количествено и химично състояние“;
 - Към 2021 г. и 2027 г.: „Запазване на добро количествено и химично състояние“.
- **За подземни ВТ в лошо химично и добро количествено състояние** са планирани следните цели за опазване на околната среда:
 - Към 2015г.: „Постигане и запазване на добро количествено състояние и Предотвратяване влошаването на химично състояние“;
 - Към 2021 г. или 2027 г. в зависимост от обосноваване на изключение от постигане на целите:
 - Запазване на добро количествено състояние; Предотвратяване на влошаването на химичното състояние по показател с отклонение от СКОС (СКОС коригиран с фонов концентрация) и Запазване на добро химично състояние по останалите показатели или Запазване на добро количествено състояние и Постигане и запазване на добро химично състояние”.

Цели за опазване на околната среда на зоните за защита на водите

За зоните за защита на водите целите за опазване на околната среда се определят от законодателството, по силата на което е определена или обявена зоната – за питейно-битово водоснабдяване (ПБВ); за отдих, водни спортове и/или за къпане; зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи; зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми; защитени територии и зони, определени или обявени за опазване на водозависими местообитания и биологични видове.

Зони за защита на води, предназначени за ПБВ

От общо 72 зони, в добро състояние са оценени 71 (категория А1 и А2), като не достигаща добро състояние е само една зона (категория А3) - с код BG1DSWIS1109 и име РВ "Каменно здание" на р. Перловска.

- за зоните, определени в категория А1 или А2 - *Поддържане и предотвратяване влошаването на повърхностните води за пиене*
- за зоната, определена в категория А3 – *„Достигане на стойност по показател/показатели с отклонения, съответстващ на стандарта за качество на повърхностни води за пиене най-малко за категория А2”.*

Актуализацията на екологичната цел на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ е извършена въз основа на направената оценка на химичното състояние на ПВТ по основни физико-химични показатели и специфични параметри – Наредба № 1 от 10 октомври 2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води и Наредба № 9 от 16.03.2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели

Определени са следните цели:

- За зони, определени в добро химично състояние - *„Запазване на добро химично състояние на зоната”;*
- За зони, определени в лошо химично състояние – за 2015г.: *„Предотвратяване влошаването на химично състояние на зоната”;* за 2021г./2027г.: *„1. Предотвратяване на влошаването на химичното състояние на зоната по показател с отклонение от СКОС; 2. Запазване на добро химично състояние на зоната по останалите показатели ” и ” 1. Постигане на СКОС за показател с отклонение за добро химично състояние на зоната до 2027г. (СКОС коригиран с фонова концентрация) 2. Предотвратяване на влошаването на химичното състояние по другите показатели”.*

Зони за отдих, водни спортове и/или за къпане

Екологичната цел на зоната с води за къпане с име „Язовир Пчелина 2” (код BG3242661710017001) е определена по отношение на основни физико-химични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества, а именно: *„Достигане на стойност по показатели биологична потребност от кислород, нитратни и нитритни йони, общ фосфор, общ азот, макрозообентос и фитобентос, съответстващи на стандарта за качество на повърхностни води за умерен потенциал и добро химично състояние“.*

Зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи

Специфични екологични цели за тези зони не се определят. Регламентираните в ЗВ цели за опазване на околната среда, т.е. постигане на добро състояние на повърхностните води, се интегрират с целите за защита на водите от еутрофикация.

Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми

Специфични екологични цели за тези зони не се определят. Регламентираните в ЗВ цели за опазване на околната среда, т.е. постигане на добро състояние на повърхностните води, се интегрират с целите за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми.

Защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване - За тези зони на територията на ДРБУ не са определяни специфични екологични цели.

1.3. ВРЪЗКА НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

В раздел 8 на проекта на ПУРБ за втория планов период са представени стратегии, планове и програми на национално, регионално и местно ниво, имащи отношение с разработения проект на ПУРБ – Дунавски район на управление на водите за периода 2016-2021г.

В проекта на втория план за управление на речните басейни в Дунавски район са разгледани целите на релевантни стратегии, планове и програми на територията на Република България, действащите стратегически документи на областно, регионално и местно ниво, които имат пряко отношение към управление на околната среда и водите, както и с планове за управление на ЗЗ и ЗТ в района и чийто срокове за действие съвпадат частично или изцяло със сроковете на разработения проект.

2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

2.1. КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

Територията на Дунавски район (ДР) за басейново управление попада основно в една от трите климатични области на страната - умереноконтиненталната (около 97%). Много малка част от района (около 3%) влиза в границите и на преходно-континенталната климатична област.

Абсолютните максимални температури, които се случват предимно през юли и август, достигат над 42-43 °С. С увеличаване на надморската височина температурите се

понижават – в котловините на Западна Средна България те са около 18-20 °С, а във високопланинските пояси - около 8-9 °С.

Валежите в цялата област са максимални през м.юни (в отделни станции – май), а минимални – през февруари, или март. Този вътрешногодишен ход не зависи от надморската височина. Годишните суми в равнинните и в хълмистите райони са от 520 до 650 мм, а в планините – от 750 до 1300 мм.

Засушавания. В равнинните и хълмистите райони засушаванията (период от поне 10 дена без валеж) се случват средно от 5 до 12 пъти годишно. Те са най-чести и продължителни през есента.

2.1.2. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Настоящата оценка на КАВ се основава на най-новия Национален Доклад за Състоянието и Опазването на Околната Среда на ИАОС, приет на заседание на Министерския съвет на 25.05.2016 г. Анализите на доклада са базирани на данни за 2014 г.

За ФПЧ₁₀ през 2014 г. се отбелязва нарушение на средноденоношната им норма (СДН) във всички Райони за Оценка и Управление на Качеството на Атмосферния Въздух (РОУКАВ) в страната. За територията на Дунавския басейнов район броят на превишенията на СДН на ФПЧ₁₀ е най-голям във Видин, Монтана, Ловеч и Плевен, където превишението на СДН е най-високо за страната – около 2-3 пъти над нормата. По отношение на средногодишната норма (СГН) най-големи превишения в ДР отново се наблюдават в Монтана и Видин, но над нормата са също и Ловеч, Плевен, София, Перник, Никопол, Русе.

ФПЧ_{2,5}. През 2014 г. този индикатор е контролиран в 7 пункта от територията на ДР – София-Хиподрума, София-Копитото, Витиня, Перник-Църква, Русе и В.Търново. От тях само в Перник, София-Хиподрума и Русе са наблюдавани неголеми превишения на допустимата норма.

Серен диоксид - През 2014 г. не се наблюдава превишение на ПДК за серен диоксид в пунктовете от на територията на ДР.

Азотен диоксид - През 2014 година в нито един от наблюдателните пунктове няма превишения на СЧН над допустимия брой, както и на нормата за средногодишна концентрация.

Стойностите на *Тежки метали и арсен, Олово, Кадмий, Въглероден оксид и Бензен* през 2014г. са под пределно допустимите норми.

2.2. ВОДИ

2.2.1. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

Дунавският район за басейново управление на водите (ДРБУ) обхваща обща площ от 47 235 кв.км. (42,5% от територията на страната) и включва над 700 реки, обединени в 11 водосборни басейна. В ДРБУ са идентифицирани повърхностни води от категориите „реки“ и „езера“, като са идентифицирани общо 256 повърхностни водни тела, от които 249-категория „река“ и 7- категория „езеро“.

На територията на ДРБУ са идентифицирани следните трансгранични водни тела:

- река Дунав - северна граница на Р България и гранична река с Р Румъния (водно тяло с код BG1DU000R001);
- река Тимок от поречие „реки западно от река Огоста“ - част от западната граница на Р България и гранична река с Р Сърбия (водно тяло с код BG1WO100R001);
- реките Ерма и Нишава, които пресичат границата на Р България с Р Сърбия (водни тела с кодове съответно BG1ER100R001 и BG1NV200R1001).

ДРБУ включва всички Дунавски притоци, образували своите речни мрежи и течения на територията на България и вливащи се в р. Дунав на българска територия. Изключение правят р. Нишава и нейните главни притоци р. Ерма, Габерска и Височица, които заустват в р. Дунав на територията на Р Сърбия.

От всички 256 повърхностни водни тела, оценка на екологичното състояние е направена на 214 от тях, а 42 нови водни тела не са оценени поради липса на данни от мониторинг. Анализът на резултатите от оценката на екологичното състояние показва, че 7,4% от тях са в отлично състояние/максимален потенциал, 41,8%, т.е 107 тела са в добро състояние, 56 или 21,9% , са в умерено състояние, 8,6% или 22 водни тела са в лошо състояние, а останалите 10 водни тела – 3,9% са в много лошо състояние

Оценката на химичното състояние на повърхностните води показва, че от общо 256 ПВТ на територията на Дунавски район, 165 водни тела (64,45 %) са в добро химично състояние, 6 водни тела (2,34 %) са оценени в недостигащи добро химично състояние, а останалите 85 водни тела (33,20 %) не са оценени и са определени в неизвестно химично състояние. Причините за липсата на оценка на химичното състояние на значителен процент от водните тела и определянето им в неизвестно химично състояние, е факта, че за 90% от тези водни тела липсват данни от мониторинг на приоритетни вещества, а останалите 10% са в процес на определяне на състоянието, поради очакване на резултати от мониторинг в биота и седимент.

Екологичен потенциал и химично състояние на р. Дунав

Екологичният потенциал река Дунав е оценен на база резултатите от анализите от съвместната експедиция по река Дунав JDS 3. След прегледа на анализираният БЕК-макрозообентос, фитобентос, фитопланктон, макрофити и риби се установяват

различни оценки на екологичния потенциал по стойности за съответните метрики - от умерен до много добър. Основавайки се на принципа на РДВ „one out, all out”, окончателната оценка по БЕК за водното тяло на река Дунав е **умерено състояние**.

В периода на първия цикъл на ПУРБ, оценката на **химично състояние** на водното тяло на река Дунав в българо-румънския участък е **недостигащо добро**. Следва да се отбележи, че в българския участък не са констатирани превишени СКОС за анализиранияте повърхностни води. В пунктовете от мрежата за контролен мониторинг няма измерени високи концентрации над МДК.

2.2.2. ПОДЗЕМНИ ВОДИ

В ПУРБ са определени 50 броя подземни водни тела (ПВТ).

В резултат от присъединяването и обединяването на някои от прехвърлените от ЧРБУ тела към подземни водни тела на ДРБУ, за първия ПУРБ е извършено ново разпределяне на подземните водни тела по слоеве, както следва:

- Първи слой - кватернерни и неогенски водоносни хоризонти с порови води;
- Втори слой - неогенски водоносни хоризонти с порови води;
- Трети слой - неогенски водоносни хоризонти с карстови и карстово-порови води;
- Четвърти слой - горно-кредни водоносни хоризонти;
- Пети слой - водоносни хоризонти от триас-юра-креда;

Шести слой - горна юра - долна креда – малм-валанжски водоносен хоризонт

Трансгранични подземни водни тела в Дунавски РБУ

При изготвянето на ПУРБ 2016-2021-Проект на територията на Дунавски РБУ като трансгранични с Р. Румъния са определени 2 броя ПВТ, разположени в слоеве 3 и 6 - „Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа” с код BG1G000000N049 (международен код BG02/R02) и „Карстови води в Малм-Валанжския басейн” с код BG1G0000J3K051 (международен код BG04/R04).

В ПУРБ 2016-2021 не са определени трансгранични подземни водни тела с Р.Сърбия.

Значими видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност върху състоянието на подземните води

При анализа на антропогенния натиск, въздействащ върху качеството (химичното състояние) на подземните водни тела във втория ПУРБ са разгледани точковите и дифузните източници на замърсяване, включително натиска от реинжектиране на води в подземните водни обекти. В риск да не постигнат добро състояние поради натиск само от точкови източници са оценени 2 подземни водни тела - подземно водно тяло „Порови води в Кватернера - Айдемирска низина“ с код BG1G0000QAL012 и подземно водно тяло „Порови води в Кватернера - р. Вит“ с код BG1G0000QAL018.

Химично състояние

Получените резултати от оценката на химичното състояние показват, че 22 тела са в „лошо“ химично състояние. Веществата с установени концентрации над стандартите за качество и праговите стойности са: нитрати, фосфати, амоний, хром, желязо и манган.

На територията на Дунавски РБУ има подземни водни тела, за които са установени естествено повишени нива на показателя манган

При актуализацията на ПУРБ в добро химично състояние са оценени 56% от ПВТ, докато през 2010 са били 64 %. В лошо химично състояние са оценени 44% от ПВТ (в първия ПУРБ са оценени 36% от всички ПВТ).

Количествено състояние

В актуализирания ПУРБ всички ПВТ (100 %) са оценени е добро количествено състояние, докато в ПУРБ 2010-2015 г. 14% от ПВТ са оценени в лошо количествено състояние.

Мониторинг и оценка на състоянието на зоните за защита на водите

В ПУРБ 2016-2021 всички 50 броя подземни водни тела са определени като зони за защита на водите, от които се извлича вода за питейно-битово водоснабдяване консумация от човека. В добро състояние са оценени зоните, които отговарят на изискванията/показателите за постигане на екологичните цели, съгласно подхода. Оценката на състоянието на зоните за защита на подземните води е представена в Раздел 4 на ПУРБ

2.3. ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Геоложкият строеж на БДДР е платформен, с ясно обособена основа (фундамент) и надстройка. Оформени са две основни геоструктури - Северобългарска подутина (антеклиза), и Ломска депресия (синеклиза). Този геоложки строеж е формиран през палеозойската ера, когато земите на днешната Дунавска равнина са били дъно на воден басейн и в него са се утаявали различни видове наслаги. Лъос в България има единствено в Дунавската равнина. Той заема една продълговата тясна ивица южно от Дунав. За тази територия. Широко разпространение имат седиментните скали с различна възраст - карбонатни скали, , песъкливи варовици, черупчести варовици и др.

Територията на България се характеризира с голямо разнообразие на почвената покривка. За БДУВ Дунавски район с най-висок % са почвите от типа **Черноземи - 39.54 %** и тип **Лесивирани почви - 17.87 %**.

- **Замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди**

Основни източници на почвените замърсявания с тежки метали и металоиди са земеделието, атмосферните отлагания, минните обекти и индустриалните предприятия в района, както и автотранспорта.

- **Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди)**

На територията на РИОСВ – Плевен (Плевенска и Ловешка област) има 74 склада, от които 5 са централизирани, както и 3 площадки с общо 54 контейнери Б-Б куб, съдържащи негодни и излезли от употреба продукти за растителна защита (ПРЗ), заведени в регистъра на ИАОС за негодни и излезли от употреба ПРЗ. Не е констатирано замърсяване на почви с негодни ПРЗ.

- **Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, включително с нефтопродукти**

Измерените съдържания на наблюдаваните устойчиви органични замърсители в периода 2005 – 2014 г. са в пъти по-ниски от максимално допустимите концентрации, което се дължи основно на промените в българското земеделие през последните години с намалена употреба на химикали и торове.

- **Засоляване, вкисляване, уплътняване и запечатване на почвите**

Процесите на засоляване са от значение за териториите на областите Велико Търново и Плевен. Данните от проведените почвени изпитания в пунктовете за наблюдение и контрол на засоляването на почвите в района на БД Дунавски район потвърждават, че не се установява засоляване на почвите на територията на РИОСВ-Враца, Монтана, Плевен, Велико Търново, София и Русе.

- **Ерозия на почвите**

Почвите в района на БД Дунавски район са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаването на температурата, проливните дъждове и дългите засушавания. За района на Великотърновска и Габровска област на ветрова ерозия са подложени над 80 хил. дка. Земи, предимно в равнинните и обезлесените части на Свищовска, Павликенска и Полскотъръмбешка общини. На територията на Плевенска област няма сериозни проблеми по отношение на почвената ерозия. Единствено равнинният характер на областта е причина за проява на ветрова ерозия, която нанася щети, налагащи противоерозионни мероприятия. По брега на р. Дунав има брегова ерозия и свлачищни процеси, особено в Община Никопол.

- **Свлачища**

От регистрираните 1 865 бр. свлачища, 1 168 свлачища са в урбанизирани територии. Останалите 697 свлачища са разпространени по републикански и общински пътища, и частично в земеделски и горски територии

През 2014 г. най-много новопоявили се свлачища има в област Велико Търново – 14 бр. В областите Враца и София област се появяват по 6 бр. нови свлачища, които имат обща площ около 11 ha.

2.4. ЛАНДШАФТ

Съгласно класификационната схема на ландшафтите в България (Петров. П, География на България, 1997 г.), изготвена съгласно класифицирането на природно-териториалните комплекси в България, ландшафтната система включва 4 класа (равнинни, междупланински равнинно-низинни, котловинни и планински ландшафти) и техните 13 типа, 30 подтипа и 77 групи ландшафти.

В разглеждания Дунавски район се срещат ландшафти от класовете равнинни ландшафти (разпределени в 4 типа и 16 групи), котловинни ландшафти (разпределени в 2 типа и 7 групи) и планински ландшафти (разпределени в 5 типа и 15 групи).

2.5. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА

2.5.1. ФЛОРА - АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФЛОРАТА И РАСТИТЕЛНОСТТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно геоботаническото райониране (по Бондев, 1997. г) България се разделя на три области- Европейска широколистна горска област, Евроазиатска степна и лесостепна област и Средиземноморска склерофилна горска област както следва:

1. Илирийска (Балканска) провинция;

• Лудогорски окръг

Лудогорски окръг обхваща територията от средното течение на р. Янтра до западните покрайнини на Добрич, включвайки Поповските, Разградските и Самуиловите височини и Лудогорското плато.

- **Поповско-Разградски район** - В него преобладават ксеротермни благуново-церови гори с немалко участъци и ксеромезофитни горски екосистеми с участие на сребролистна липа, на места и горун, а по-ограничено - мизийски бук.
- **Лудогорски район** - Заема източната част на окръга. Характеризира се предимно с мезоксерофитни церови гори и по-слабо участие на благуна.

• Дунавски хълмисто-равнинен окръг

Този окръг заема големи пространства в южната част на Дунавската равнина - от средното течение на р. Янтра до границата със Сърбия.

- **Павликенски район** - Отличава се с това, че освен церово-благунови гори на варовитите терени са разпространени и формациите на косматия и виргилиевия дъб, а също вторични съобщества на келявия габър, на драката и ксеротермни тревни формации на садина
- **Плевенски район** - Характерно за него е, че най-южните остатъчни гори са предимно смесени церово-благунови, по на север, те са по-сухолюбиви с доминиране на благун, на места и келяв габър, а в най-северните участъци
- **Монтански район** - Равнинните участъци тук също са покрити с остатъчни гори от цер с благун, но в хълмистите части (Пъстрина) и по склоновете югозападно от Червен бряг преобладават силно деградирани гори от космат и виргилиев дъб.

• Предбалкански окръг

Този окръг заема пространството от горната част на водосбора на р. Янтра до западната граница на страната. Характеризира се с изключително голямо видово и растително разнообразие и с добре застъпени реликтни и ендемични (български и балкански) видове. Тук се включват

- *Троянско-Търновски район ;*
- *Мездренски район ;*
- *Белоградчишки район.*

• **Централнобалкански окръг**

Най-високите части на Стара планина се отличават с алпийска и аркто-алпийска флора и растителност с доминиране на качулатата гъжва (*Sesleriacomosa*), броловидна власатка (*F.airoides*), скалната полевица (*Agrostis rupestris*), извитата острица (*Carex curvula*), триделната дзука. Тук се включват

- *Тетевенско-Твърдишки район*
- *Троянско-Калоферски район;*
- *Златишко-Тетевенски район*

Западнобалкански окръг

Този окръг обхваща територията от горното течение на р. Малки Искър до Белоградчишкия проход на западната ни граница. В този окръг е налице и алпийска растителност, изградена от формации на качулата гъжва, бролова власатка, скална полевица и др. Тук се включват

- *Етрополски район*
- *Ржано-Мургашки район*
- *Кознишко-Комски*
- *Миджурски район*

Средногорски окръг

Този окръг заема Същинска и Ихтиманска Средна гора. Растителната покривка е изградена от мезофитни горски екосистеми на обикновения и мизийския бук и ксеромезофитни горски екосистеми на обикновения габър и обикновения горун. Тук се включват

- *Същинскосредногорски район*
- *Ихтиманско-Средногорски район*

Софийски окръг

Този окръг обхваща Софийското поле, южните подножия на Западна Стара планина до границата със Сърбия, Вискяр, района Граово, хълмовете Голо бърдо и Черна гора, Земенска и Конявска планина. Тук се включват

- *Софийски район*
- *Чепънско-Завалски район*

Витошки окръг

Този окръг обхваща планините Витоша, Лозенска, Плана, Верила и Люлин. Растителната покривка е твърде разнообразна. Тук се включват

- *Витошки район;*
- *Лозенски район;*
- *Плански район;*
- *Верилски район;*
- *Люлински район*

2. Долнодунавска провинция

• Крайдунавски окръг

Този окръг заема територията от Тутракан до границата със Сърбия, с прекъсване преди Видин. Характеризира се с почти безлесно пространство, използвано за земеделски житни култури и лозя. Тук се включват:

- *Новоселски район*
- *Златийски район;*
- *Никополски район;*
- *Русенски район*

Добруджански окръг

Този окръг заема крайграничната зона от Тутракан почти до брега на Черно море. В окръга се срещат български и балкански ендемити, най-вече македоно-тракийските флорни елементи (17 вида) и 2 вида илирийски балкански ендемити. Тук се включват:

- *Силистренски район*

2.5.2. ФАУНА- АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФАУНАТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Фауната в разглеждания район попада в три района – Дунавски, Старопланински и Рило-Родопски район.

- **Дунавски район**

Обхваща територията на Дунавската равнина, Лудогорието и южната част от Добруджанското плато (без крайбрежието му). Повечето видове във фауната тук са евроазиатски и европейски елементи. Гнездящите птици имат най-голямо сходство с тези от Черноморското крайбрежие - 85,6%. Тук средиземноморските птици са най-слабо представени в сравнение с другите зоогеографски райони, като видовете със северен тип на разпространение са над 4 пъти повече от видовете с южен тип на разпространение.

- **Старопланински район**

Включва територията на Стара планина, Предбалкана и Средна гора. Тук фауната е също с преобладаващо евроазиатско и европейско разпространение, докато средиземноморските видове са много по-малко. В този район подземната фауна е най-богато представена в България. Сред тях има 11 балкански и 109 български ендемита, а по състав е в най-близко сходство с фауната на Рило-Родопския район.

- **Рило-Родопски район**

В Дунавския район за басейново управление спадат части от планините Рила, Витоша и Люлин, а също така и разположените между тях котловини и долинни понижения. Тук евроазиатските и европейските видове преобладават значително над средиземноморските.

Дунавският регион се отличава с най-голямо видово разнообразие на земноводни в България - 18 вида земноводни.

2.5.3. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

Към защитените територии (съгласно глава трета от Закона за защитените територии - ЗЗТ) в Дунавския район, които включват опазване на местообитания на животински и растителни видове, се отнасят 2 бр. национални паркове (голяма част от национален парк "Рила", част от национален парк "Централен Балкан"), 5 природни парка, 16 бр. резервати, 8 бр. поддържани резервати, 205 бр. защитени местности, 114 бр. природни забележителности.

2.5.4. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ

2.5.4.1. Биологично разнообразие

Дунавския район на басейново управление е съставен от 9 оръга съгласно геоботаническото райониране на страната. Част от тези окръзи са интензивни земеделски и промишлени центрове, които са силно повлияни и изменени биотично, докато в други земеделието и промишлеността не са толкова добре развити.

Сред видовете обитаващи земеделските земи с най-значителни отрицателни тенденции са пъдпъдъкът (–48%), обикновеният скорец (–41%), червеногърбата сврачка (–36%) и папунякът (–29%). Увеличава се числеността единствено на голямото белогушо коприварче (126%). Само един от видовете, обитаващи горите, е с положителна тенденция на популацията: гривякът (73%). Два от видовете са умерено намаляващи (сойка –30%; авлига–33%), а останалите имат неопределена тенденция, основно поради липса на информация. В третата категория (видове обитаващи „други“ типове среда) е най-високият брой силно намаляващи видове: черният бързолет (–66%), сивата врана (–61%) и домашното врабче (–42%). Те са сред най-заstraшените видове в настоящата оценка.

2.5.4.2. Инвазивни видове животни

Нутрия (*Myocastor coypus*)

У нас се среща предимно по поречието на Югоизточна България. Обитава водоемите с богата блатна растителност. Устройва леговищата си (дупки) с изход на нивото на водата.

Червенобуза костенурка (*Trachemys scripta*)

Намиране е в градската и околорадската зона на големите градове в България като София, Пловдив, Бургас, Русе, Плевен и Видин. Намирани са в естествените хабитати, Ропотамо, Велека, поддържан Резерват „Вельов Вир“, долното течение и устието на р. Камчия. Между най-малко урбанизираните райони където е установена са р. Велека и Защитена местност „Рупите“.

Шипобузест рак (*Orconectes limosus*)

У нас шипобузестият рак е абсолютно нов вид. Ракът е навлязъл у нас от Централна Европа и Сърбия през река Дунав. Учените предполагат, че шипобузестият рак се заселил у нас най-много преди една или две години. За първи път е намерен при стартирането на проекта за изследване на инвазивните видове в средата на миналата година в река Тополовец близо до Видин, а по-късно и в още два притока на р. Дунав.

Псеудоразбора (*Pseudorazbora parva*)

Псеудоразбората е разпространена в България повсеместно. На територията на ДР се среща в кариерни езера, блата и стари рибарници, по поречието на р. Русенси Лом, близо до с. Красен.

За борба с Псеудоразбората се прилагат редица методи, но борбата с нея е скъпа и не са известни селективни методи насочени само срещу нея. За целта се използва пресушаване на водоемите, в които обитава, използването на хищни риби, третиране на водоемите с препарата Rhotenone.

Китайски поспаланко (Ротан) (*Perccottus glenii*)

В р. Дунав за *Perccottus glenii* е съобщено преди десетина години, *Perccottus* идва в наши води от Европа, вероятно от Чехия. Попадането му в р. Дунав не е известно. Оттам попада в езера, канали и блата около реката. Този вид предпочита естествени влажни зони. Така например в района на "Калимок Бръшлен" влажните зони са директно свързани с Дунав, докато във влажните зони на природен парк "Персина" *Perccottus* не е наблюдаван, въпреки че в този район се правят много сериозни изследвания на рибите по Дунав.

2.6. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

На територията на Дунавския район за басейново управление има изградени 346 язовира. По значимите от тях са по поречието на реките западно от Огоста, по поречието на Огоста, по поречието на р. Искър, по поречието на р. Вит, по поречието на р. Янтра, по поречието на Русенски Лом и по поречието на р. Дунав. От всички изградени язовири на територията на басейновата дирекция 50 са пред-аварийно състояние, а други се нуждаят от подобрения.

В териториалния обхват на БДДР попадат, 133 агломерации с нас 2 000 е.ж, от които 42 на брой са с над 10 000 е.ж., а 91 на брой от 2 000 до 10 000 е.ж. В около 35% от населените места с над 2 000 е.ж. не е изградена канализационна мрежа. От всички агломерации с над 2 000 е.ж. в 54 липсва изградена канализационна мрежа, а в останалите има частично изградена, а само в 3 населени места канализацията е напълно изградена.

2.7. ОТПАДЪЦИ

Понастоящем на територията на Басейнова дирекция – Дунавски район са изградени следните регионални депа (Монтана, Видин, Велико Търново, Севлиево, Враца, Оряхово, Русе, Силистра, Разград, Плевен, Костинброд, София – „Садината“, Омуртаг, Троян, Ловеч, Антоново, Горна Малина, Габрово, Луковит, Никопол, Ботевград, Левски (Никопол)).

Предстоят да бъдат изградени 3 регионални депа в община Златица (включващо общините Златица, Пирдоп, Чавдар, Антон, Челопеч, Мирково и Копривщица), община Бяла – Борово (общини Бяла, Борово, Две могили и Ценово, както и общините Опака и Полски Тръмбеш).

През 2015г. на територията на област Видин е преустановена експлоатацията на общински депа за битови отпадъци на следните общини: Белоградчик, Димово, Кула, Ружинци и Чупрене. Преустановена е и експлоатацията на депото за строителни отпадъци в гр. Видин, намиращо се в Южна промишлена зона. За област Враца през предходната година са закрити и рекултивирани 34 бр. нерегламентирани сметища в 23

населени места. В област Велико Търново в резултат на пускането в експлоатация на регионалното депо с прекратена експлоатация са 5 общински депа – Велико Търново, Горна Оряховица, Стражица, Елена и Златарица, който не покриват изискванията за екологосъобразно обезвреждане на отпадъци. На територията на област Ловеч с преустановена експлоатация са четири общински депа – Кнежа, Ловеч, Летница, Угърчин. През 2015 г. е извършена техническа рекултивация на общинските сметища на гр. Ветово – 2 броя, всяко с площ от 10 дка, гр. Исперих – 25 дка, гр. Борово – 20,7 дка, гр. Цар Калоян – 40,2 дка, с. Айдемир – 35 дка и с. Калипетрово – 12 дка от община Силистра.

2.8. ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРБ

В доклада за екологична оценка са разгледани предприятия, класифицирани по реда на глава седма, раздел I от ЗООС, с нисък и висок рисков потенциал на територията на Басейнова дирекция „Дунавски район“. На база на събраната и синтезирана информация, в доклада за ЕО на ПУРБ 2016-2021г. на Дунавски район за басейново управление се налага изводът, че всяко от описаните предприятия, в рамките на своята дейност и при наличието на аварийна ситуация би представлявало риск за водния обект, който е в обсега на предприятието. Необходими са мерки, които да водят до предотвратяване на замърсяването на речните басейни в случай на авария и/или инцидент.

2.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ: ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ

В системата на Министерство на здравеопазването се извършва мониторинг и чрез оперативната мрежа на Националната система са всички РИОКОЗ. Те проследяват нивото на шума в населените места в 727 бр. пунктове за мониторинг в 36 града - 27 областни и градовете: Ботевград, Самоков и Своге от Софийска област, Горна Оряховица и Свищов от област Велико Търново, Попово и Омуртаг от област Търговище.

В обхвата на Басейновата дирекция, неблагоприятно е подчертаното задържане на високите шумови нива от диапазона 68-72 dBA в градовете Русе, Велико Търново, Враца и Габрово. Това означава утвърждаване на утежнена акустична обстановка в урбанизираната среда, която би могла да се свърже с възникването на здравен риск. Във връзка с голямата плътност на застрояване и гъстота на обитаване София остава лидер по рисковата шумова експозиция на населението.

➤ Радиационен гама фон

Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама - фон се състои от 26 локални мониторингови станции, измерващи мощността на дозата.

Станциите са разположени по цялата територия на страната, работят в непрекъснат режим и изпращат данни в централната станция в ИАОС.

По данни на ИАОС, Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон не е регистрирала стойности на радиационния гама фон, различни от естествените.

2.10. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

В регионален аспект делът на лицата на 65 и повече навършени години е най-висок в областите Видин (27.9%), Габрово (26.7%) и Ловеч (25.6%). Най-нисък е делът на възрастното население в област София (столица) - 16.5% . Процесът на остаряване се проявява както в селата, така и в градовете, като в градовете средната възраст на населението е

Дунавският район е сравнително по- урбанизиран. Делът на градското население през 2008г. е 74,5% и тенденцията е постепенно да нараства до 79% през 2027г. За сравнение тези числа за страната са съответно 70,7% и 74,2%.

Най-висока е раждаемостта в областите Сливен - 12.4‰, София (столица) - 10.5‰, а области с раждаемост, по-ниска от средната за страната са Габрово (6.6‰) и Видин (7.0‰).

По отношение на заболяемостта, по-голямата част от градовете и районите в БДДР бележат високи стойности, значително над средната за страната – това са Русе (на второ място в страната), Враца (на трето място след Русе), Габрово, Плевен, Монтана, София-град и В.Търново

Сред лицата на възраст 18 - 64 години най-голям е делът на хоспитализираните поради бременност, раждане и послеродов период (11.2%), болести на органите на кръвообращението (10.7 %), болести на храносмилателната система, болести на пикочо-половата система,новообразувания,болести на дихателната система. Посочените данни определят разглеждания район като рисков по отношение на човешкото здраве – за голяма част от района здравните показатели на населението са по-лоши от средните за страната.

2.11. РАЗВИТИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Предполагамото развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на ПУРБ на ДРБУ е представено в таблицата по-долу:

Компонент/Фактор на околната среда	Евентуално развитие без прилагане на ПУРБ на ДР 2016 – 2021 г.
Атмосферен въздух	Не се очаква значителна промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на атмосферния въздух при сценарий без прилагане на ПУРБ на ДР.
Климат	Не се очаква значителна климатична промяна (положителна или отрицателна) при сценарий без прилагане на ПУРБ
Повърхностни води	Съществуващите значими проблеми по отношение на качеството и управлението на водите ще окажат многопосочно неблагоприятно въздействие не само върху околната среда, но и върху обществото. Сами по себе си тези проблеми ще продължат да съществуват, а във времето ще се задълбочават. Това важи с особена сила за водните тела, които към момента не са постигнали добро екологично състояние/потенциал и химично състояние, а именно – за тези в умерено, лошо, много лошо или в риск. Повърхностните води няма да се приведат в съответствие с изискванията, определени с РДВ, няма да бъдат постигнати стандартите и целите за зоните за защита на водите, определени в законодателството на Европейската общност.
Подземни води	При неприлагане на ПУРБ ще се запази и/или влоши химичното и количественото състояние на подземните води, т.е. няма да се осъществи подобряване и възстановяване на водните тела; няма да се осъществят дейностите по ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води; няма да се постигнат стандартите и целите за защитените територии. Всички проблеми, касаещи количествата и качествата на подземните води и констатирани в екологичната оценка ще продължат да съществуват и ще се задълбочават, което има дегенеративен характер с тенденция към влошаване на състоянието на водите, което ще рефлектира върху човешкото здраве. Чистата, здравословна и правилно функционираща водна среда предоставя на обществото редица ползи, като например чиста вода за домакинствата и индустрията. Значимите проблеми в управлението на водите могат да влошат качеството на водната среда, респективно да намалят ползите, които обществото извлича от нея.
Почви	Неприлагането на Плана за управление на речните басейни в Дунавски район ще се отрази неблагоприятно върху околната среда. Въздействието върху почвите ще бъде отрицателно и причинено от непречистените води от населението и

	индустрията; от инфилтратата от нерегламентираните депа за битови отпадъци, в резултат на интензивно земеделие и прекомерно използване на продукти за растителна защита, от замърсяване на почвите и околните терени при добива на минерални и инертни материали, от проявите на ерозия, от наводнения и ще затрудни опазването на водите от замърсяване.
Население и човешко здраве	Тъй като съществуват наболели проблеми със замърсяването на водите в Дунавски район, ако не се приложи ПУРБ качеството на водите няма да се приведе в съответствие с европейските изисквания, при което няма да се създадат условия за подобряване на здравното състояние на населението. Недоброто качество на водите са неблагоприятен фактор по отношение потреблението им за битови нужди; повишен е рискът от заболяемост на населението, свързана със състава на водите; създават се пречки за осигуряване на добро качество на живот на населението и за здравословни условия на живот, което от своя страна ще бъде предпоставка за повишен здравен риск при населението. Неприлагането на ПУРБ ще затрудни осъществяването на мерки за намаляване на замърсяването на водите от различни източници (промишленост, селско стопанство, битови дейности и пр.), което ще се отрази неблагоприятно върху здравното състояние на населението. Без прилагането на ПУРБ няма да се подобри качеството и безопасността на отпадъчните води (като резултат от неизграждането на нови пречиствателни съоръжения). Отпадъчните води в района като цяло са замърсени с някои тежки метали, които са рисков фактор за злокачествени заболявания сред населението, особено децата; за вродени аномалии при новородените, за сърдечно-съдови заболявания. Без прилагане на ПУРБ негативните процеси по отношение здравното състояние на населението ще се задълбочат. Близостта и достъпът до много водни ресурси в Дунавския район допринасят съществено за градската регенерация, създават условия за отдых и рекреация, съдействат за по-здравословен начин на живот. Прилагането на ПУРБ е необходимо за реализиране на тези условия.
Ландшафт	Неприлагането на Плана за управление на речните басейни в Дунавския район би имало негативно влияние върху околната среда, поради нарушаването и замърсяването на ландшафтните компоненти от: 1. създаването на нови типове антропогенни и промишлени ландшафти, замърсени от човешката дейност и с неблагоприятно визуално-естетическо въздействие;

	2. замърсяване на почвите и водните обекти от битово-фекални води; 3. замърсяването от нерегламентираните сметища; 4. замърсявания от депата (битови и строителни отпадъци), 5. преки нарушения и замърсяване на ландшафтните компоненти в резултат от строителните дейности за изграждане на ПСОВ и канализационни системи 6. изграждане на регионални депа за битови отпадъци 7. ремонт на хидротехническите съоръжения 8. изграждане на кариери за добив на инертни материали и др.
Биологично разнообразие	Неприлагането на ПУРБ ще доведе до намаляване на природозащитния статус на природни местообитания , видове и техните местообитания, опазвани в защитените територии и защитените зони от Натура 2000, както и до значителни отрицателни въздействия върху биологичното разнообразие, флората и фауната, опазвани извън тях. Неприлагането на ПУРБ ще възпрепятства постигането на целите на обявяване на защитените зони от Натура 2000.
Материални активи	Не се очаква промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на материалните активи при сценарий без прилагане на ПУРБ на ДР.
Вредни физични фактори	Не се очаква промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на вредните физични фактори при сценарий без прилагане на ПУРБ на ДР.
Отпадъци	Без прилагането на ПУРБ на ДР се очаква отрицателна промяна по отношение състоянието и управлението на отпадъците поради остарели, формални и неприложими механизми на контрол в до сегашния планов период.
Предприятия с висок и нисък рисков потенциал	Без прилагането на ПУРБ на ДР се очаква отрицателна промяна по отношение състоянието и управлението на предприятията с висок и нисък рисков потенциал поради остарели, формални и неприложими механизми на контрол в до сегашния планов период.

3. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ

• ТЕРИТОРИИ ВОДНИ ТЕЛА, ОПРЕДЕЛЕНИ ЗА ВОДОЧЕРПЕНЕ ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ НА ЧОВЕШКА КОНСУМАЦИЯ

В резултат от извършената актуализация на регистъра на зоните за защита на повърхностни води, предназначени за ПБВ, от 66 броя в първия план, за следващия период са определени 72 зони, представляващи повърхностни водни тела категория „река“ или „езеро“. В добро състояние са оценени 71 от всичките 72 зони за защита на повърхностни води, предназначени за ПБВ. Като не достигаща добро състояние е

определена само една зона с код BG1DSWIS1109 - РВ "Каменно здание" на р. Перловска. В ПУРБ 2016-2021 мерките, насочени към зоните за защита на питейните води, са свързани с дейностите, застрашаващи качеството на водата.

В следствие на прилагане на ПУРБ няма да бъдат значително засегнати териториите на санитарно охранителните зони и буферните зони определени около водоземните съоръжения, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, определени за водочерпене за човешка консумация.

При реализация на планираните мерки ще се предотврати влошаването или ще бъде подобро състоянието на подземните води в тези райони.зоните за защита.

• ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ, ОПРЕДЕЛЕНИ С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ЗНАЧИМИ ВОДНИ ВИДОВЕ

При актуализация на регистъра на зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми в Дунавски РБУ съгласно изискванията на съществуващата нормативна база, са определени речни участъци и рибностопански обекти, в които се забранява извършването на риболов. Понастоящем в ДРБУ такива са 39 броя зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми.

• ВОДНИ ТЕЛА, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ВОДИ ЗА РЕКРЕАЦИЯ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОПРЕДЕЛЕНИТЕ КАТО ЗОНИ ЗА КЪПАНЕ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 2006/7

Съгласно изискванията на ЗВ като зони за отдых и водни спортове, включително зони с води за къпане са определени водни тела които ще бъдат опазвани за тези цели. На територията на ДРБУ има определена една зона за къпане - „Язовир Пчелина 2” с код BG3242661710017001, която се запазва и при актуализацията на регистъра на тези зони

• ЗОНИ, ЧУВСТВИТЕЛНИ КЪМ БИОГЕННИ ЕЛЕМЕНТИ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ЧУВСТВИТЕЛНИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 91/271/ЕИО И ЗОНИ, ОБЯВЕНИ КАТО УЯЗВИМИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 91/676/ЕИО

Основните източници на замърсяване на водите с биогенни елементи са селското стопанство и отпадъчните води от бита, както и някои отрасли на промишлеността.

• ЧУВСТВИТЕЛНИ ЗОНИ

"Чувствителна зона" е водоприемник, който се намира в, или има риск да достигне до състояние на еутрофикация. Такива зони се определят с цел защита на повърхностните води от повишаване съдържанието на биогенни елементи в тях. Съгласно Наредба № 6/9.11.2000г. се определят емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти. Чувствителните зони в повърхностните водни обекти в ДРБУ са:

- р. Дунав, от границата при с. Ново село до границата при гр. Силистра;
- Всички водни обекти във водосбора на р. Дунав на територията на Р България.

- **УЯЗВИМИ ЗОНИ**

На база актуализация на регистъра на уязвимите зони (съгласно действаща към момента Заповед № РД 146/25.02.2015г.на МОСВ за определяне на нитратно уязвимите зони) почти половината от площта на водосборите в ДРБУ се определя като уязвима (46%).

В Приложение 3.3.1, Раздел 3 на ПУРБ 2016-2021 е представен актуализирания регистър на нитратно уязвимите зони, съгласно Заповед № РД 146/25.02.2015 г. на министъра на ОСВ. Нитратно уязвимата зона в ДРБУ е изобразена на Карта 3.3.1, Раздел 3.

- ***ЗОНИ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ЧУВСТВИТЕЛНИ С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ, ПРИ КОИТО ПОДДРЪЖКАТА ИЛИ ПОДОБРЯВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДИТЕ Е ВАЖЕН ФАКТОР ЗА ОПАЗВАНЕТО ИМ, ВКЛЮЧИТЕЛНО СЪОТВЕТНИТЕ ОБЕКТИ ПО “НАТУРА 2000”, ОПРЕДЕЛЕНИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИОИ ДИРЕКТИВА 79/409/ЕИО.***

На територията на ДРБУ, НЕМ „Натура 2000“ обхваща **100 броя** защитени зони за опазване на типовете природни местообитания и местообитания на видовете растения и животни (без птици) (с включени **3 нови зони** - BG0000102 Долината на река Батова, BG0000631 Ново село и BG0000552 Остров Кутово). Същите са и зони за защита на водите по смисъла на чл.119а от Закона за водите. От тях 13 попадат частично в границите на Дунавски район (с разлика в площта повече от 10 km²), а 2 тангират с него (припокриване на площите им с по-малко от 1 km²) (всички те отбелязани с ** в табл. 2.5.5.1, раздел 2.5.5 от ДЕО).

Защитените зони от НЕМ „Натура 2000“ за опазване на местообитания на птици и на територии, в които по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици са **52 броя** (с включени **5 нови зони** - BG0002082 Батова; BG0000399 Българка; BG0000496 Рилски манастир; BG0002128 Централен Балкан буфер; BG0002090 Берковица). Същите са и зони за защита на водите по смисъла на чл.119а от Закона за водите. От тях 13 попадат частично в границите на Дунавски район (с разлика в площта повече от 10 km²), а 3 тангират с него (припокриване на площите им с по-малко от 1 km²) (всички те отбелязани с ** в табл. 2.5.5.1, раздел 2.5.5 от ДЕО).

Промяната на броя на 33 (отпадането на едни и включването на нови зони) в сравнение с предишния планов период е на база прилагане на нов национален подход, при който са идентифицирани или не местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

• ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ОБЯВЕНИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ И БИОЛОГИЧНИ ВИДОВЕ, В КОИТО ПОДДЪРЖАНЕТО ИЛИ ПОДОБРЯВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДИТЕ Е ВАЖЕН ФАКТОР ЗА ТЯХНОТО ОПАЗВАНЕ

В ДРБУ са определени **164 броя защитени територии (ЗТ)** обявени по **ЗЗТ**, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване. Площта на защитените територии, свързани с опазване на водозависими видове и местообитания в ДРБУ обхваща **2%** от общата площ на ДРБУ.

Необходимо е уточнението, че в ПУРБ 2016-2021 са предвидени мерки за всеки тип зони за защита на водите. Така мерките, насочени към зоните за защита на питейните води, са свързани с дейностите, застрашаващи качеството на водата. Предвидени са мерки, които са необходими за управление на тези рискове. Така напр. недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим във водните тела, определени като или попадащи в зони за защита на водите, както и изграждане на допълнителни пунктове за мониторинг в Зоните за защита на водите

4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

➤ ВЪЗДУХ, КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

На територията на ДР се установяват превишения на ПДК за следните замърсители на атмосферния въздух:

- ФПЧ_{10} – засегнати са всички области на района, но най-големи са превишенията на нормата във Видин, Монтана, Плевен и Ловеч. Там концентрациите са най-значителни през студеното полугодие, когато не рядко достигат 200-300%.

$\text{ФПЧ}_{2,5}$ – наблюдават сене големи превишения над допустимата норма в Перник, София и Русе, където е налице тенденция на намаление на концентрациите на $\text{ФПЧ}_{2,5}$ за периода 2011-2014 г.

- ПАВ – 5 от 7-те пункта в страната с превишаващи нормата концентрации са на територията на ДР - гара Яна, София/Павлово, Монтана, Плевен и Перник. Във времеви аспект, в Монтана се наблюдава тенденция на повишаване на концентрациите на ПАВ за 2013-2014 г.

От климатичните явления, проявяващи се на територията на ДР, с директно неблагоприятно влияние по отношение на състоянието на водите, са: екстремно високите температури, вкл. т.нар. горещи вълни, сушите, проливните валежи, интензивните валежи, параметрите на снежната покривка и снеготопенето.

➤ **ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ**

ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С КОЛИЧЕСТВОТО НА ВОДИТЕ

- Неравномерно естествено разпределение на оттока в реките, както в рамките на една година, така и по отделни години.
- Недостиг на вода и засушаване – в пряка връзка с тенденциите за изменение на климата.
- Намаляване или изчерпване капацитета на водоизточниците.

Водоснабдяване

- липсата на изградени обеми за съхранение на повърхностните води в няколко речни басейна обуславя сезонния и/или целогодишен воден режим в отделни малки населени места. Наблюдава се тенденция за увеличаване на населението на воден режим в Дунавски район, като същото остава по-високо от средногодишните стойности за страната.
- Прогнозата за повишаване на потребността от вода за населението е с реалистични измерения
- Неоправдана свръхексплоатация на водоизточниците, което обуславя много високия дял на загубите на вода по пътя до потребителите.
- Значително нарастване на дела на водите за напояване, използвани в страната (нарастване с 55% за периода 2000 - 2011г.).

Наводнения

- Отчита се увеличена честота на екстремните метеорологични и климатични явления: топлинни вълни, поройни дъждове и суши, а с това и необходимостта от ограничаване на тяхното разрушително действие.

ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С КАЧЕСТВОТО НА ВОДИТЕ

- **Заустяване на** частично пречистени или **непречистени отпадъчни води** от агломерации и неправилно съхранявани битови отпадъци, промишленост, животновъдство и земеделски дейности;
- **Замърсяване със специфични вещества;**
- **Замърсяване с опасни (приоритетни) вещества;**
- **Нерегламентирани сметища;**

ХИДРОМОРФОЛОГИЧНИ ИЗМЕНЕНИЯ И ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВОДИТЕ

- Хидроморфологичните изменения – водовземане;
- Нарушаване на непрекъснатостта на реката чрез изградените баражи
- Силно вариране на водното ниво след водохващането, в много по-голям диапазон от естественото дневно изменение на нивото в дадения участък;
- Силно намаляване на речния отток в участъка между водохващането и заустването (за деривационни МВЕЦ)
- Образуване на завирен участък (задбаражно езеро)

ИНФОРМАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ

- Наличните данни не са с необходимото качество (пълнота, формат);
- В начален етап е прилагането на математическо моделиране за оценка на въздействието на отделните източници, вкл. на кумулативния ефект;

➤ ПОДЗЕМНИ ВОДИ

Натиск от климатични изменения

В ПУРБ до 2021 е описано и разгледано влиянието на климатичните изменения върху подземните води. Черпенето на подземните води може да предизвика промяна на водните нива, с последствия като привличане на солени или замърсени води, неблагоприятни въздействия върху състоянието на свързаните повърхностни води или екосистеми, загуба на местообитания (напр. влажни зони), неблагоприятни въздействия върху питейно-битовото водоснабдяване на населението.

Натиск от точкови източници на замърсяване

Анализирани са значимите точкови източници на замърсяване на подземните водни тела, които са подробно описани в ПУРБ 2016-2021 г. В Дунавски РБУ няма случаи на пряко отвеждане на замърсители в подземните води.

Дифузни източници

В ПУРБ 2016-2021 са определени следните значими дифузни източници на замърсяване на подземните водни тела: селско стопанство, населени места без изградена канализация, участъци за добив на подземни богатства и др

Промени в качеството на подземните води

Анализът на резултатите от мониторинга на подземните води на територията на Дунавския речен басейн показва като по-значими замърсяванията с нитрати, фосфати, амоний, желязо и манган.

Промени в количеството на подземните води

С изпълнението на изискванията на Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, от 2013 г. в БДУВДР ежесмесечно се определят свободните водни количества по подземни водни тела, което е основа за извършване на преценка на заявените водоземания с наличните водни количества. Това довежда до откази за издаване на разрешителни от ПВТ и отрицателни становища по инвестиционните предложения. Във връзка с освобождаване на водни количества и недопускане на отрицателен месечен баланс на ПВТ е извършено и продължава да се извършва преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от подземни води и отнемане изцяло или частично на водни количества.

➤ ЗЕМНИ НЕДРА и ПОЧВИ

Замърсяването на почвите от точкови източници води до следните проблеми:

Замърсяване на почвите и околните до водоприемника терени, главно с амониев азот, нитритен азот и фосфати, както и общото органично натоварване, отразено по БПК₅ в количества, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения в резултат от остарели и амортизирани ПСОВ и канализационни системи, които директно заустват във ВТ;

Замърсяване на почвите и подземните води нерегламентирано депониране на твърди битови отпадъци

Една от причините за замърсяване на почвите е изграждането и експлоатацията на сметища, обслужващи населените места, както и нерегламентираното депониране на твърди битови отпадъци край населените места.

Замърсяване на подземните водни тела и почвите около тях с отпадъчни води от промишлените обекти които нямат канализационна система или тя е амортизирана

Не всички промишлени производства, макар и съоръжени с ПСОВ, са в добро експлоатационно състояние, за да пречистват ефективно и да не допускат превишения на индивидуалните си емисионните норми на заустване на отпадъчните си води.

Замърсяване на почвите при неправилната експлоатацията на рудници, мини и производствени площадки

Рудодобивът причинява „значително“ антропогенно въздействие върху геоложката основа и „значително“ до „опасно“ въздействие върху подземните и повърхностните води. След провеждане на ликвидация на рудодобивните участъци въздействието върху почвите и подземните води остава ”значително” до „опасно”.

Замърсяване на почвите в резултат от интензивното отглеждане на животни, компостиране и използване на органичен тор

Животновъдството и използването на животински тор са друг източник на дифузно замърсяване на почвите и повърхностните води.

Замърсяване на почвите от стари складове за продукти за растителна защита

Складовете за пестициди и ПРЗ са потенциални източници на дифузно замърсяване на почвите и повърхностните и подземни води със специфични химични замърсители (приоритетни и опасни вещества), имайки предвид, че голяма част от тях са неохраняеми и /или са в лошо състояние.

➤ ЛАНДШАФТ

Проблем с опазване на ландшафтите в района е замърсяването на почвите, растителността, местообитанията с тежки метали, изкуствени торове и продукти за растителна защита, миграция на замърсителите по хранителните вериги, увреждане на компонентите на ландшафтите при пожари, наводнения, от инфилтратата на нерегламентирани сметища.

Проблем за опазване на ландшафтите в Дунавския район е нарушаване и замърсяване на съществуващите ландшафти при антропогенизацията и създаване на нови типове антропогенни, техногенни, промишлени, селищни и комуникационни ландшафти. Те имат неблагоприятно визуално-естетическо въздействие, заместват естествените ландшафти и се увеличават като площи с всяка следваща година.

➤ БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА

Унищожаване на естествената растителност и природните местообитания в защитените територии и защитените зони, водещи до промени в екосистемите, вследствие на различни урбанистични дейности, в резултат на които се променят характеристиките им – започват процеси на фрагментация, сукцесия, изместване на местни видове от чуждоземни и/или инвазивни такива и др.

Замърсяване и унищожаване на крайречните и водните екосистеми, вследствие замърсяване на водните обекти с отпадъчни води от дейността на различни ПСОВ и канализационни системи, работещи в нерегламентиран порядък.

➤ ФАУНА

Унищожаване местообитания на животинските видове, промени в екосистемите, в следствие на различни урбанистични дейности. Последствията могат да бъдат унищожаване или промени в плътността на популациите, безпокойство на животинските видове, унищожаване на места за гнездене, хранене, почивка и др.

Унищожаването на места за гнездене, храна и почивка на животински видове, интродуциране на не-местни видове, вследствие замърсяване на водните обекти с

отпадъчни води, зауствани от остарелите и амортизирани ПСОВ и канализационните системи зауствани във водните обекти без необходимото пречистване.

Дифузно замърсяване на местообитанията на видовете, мигриране на замърсителите по хранителните вериги и промяна на биоразнообразието в екосистемите, в резултат от интензивното земеделие в районите, при ползването на различни торове и продукти за растителна защита и др.

➤ **ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ**

По-важните екологични проблеми в защитените територии са следните:

Унищожаване или замърсяване на естествената растителност и местообитанията на видовете в следствие на нерегламентирани горскостопански дейности, добивни дейности от речни корита, депониране на отпадъци и др.

Промяна в биоразнообразието и унищожаване на естествената растителност, в следствие на различни природни процеси – наводнения, каламитети, снеголоми, снеговали, ветроломи, ветровали и др.

➤ **КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО**

Археологическите останки са чувствителни към промените в качеството на водата, водните нива, замърсяването и използването на химикали при земеползването. Археологическите обекти от национално значение са защитени със закон като описани паметници.

➤ **ОТПАДЪЦИ И ТЕХНИТЕ МЕСТОНАХОЖДЕНИЯ**

Наличието на голям брой нерегламентирани сметища. По информация на РИОСВ, разположени в обхвата на Басейнова Дирекция – Дунавски район, всяка година се закриват голям брой от сметищата, но се появяват нови такива на други места;

Нерегламентираното изхвърляне на отпадъци от строителство и разрушаване на неподходящи за целта места, формирайки незаконни сметища по поречието на реките и язовирите;

➤ **МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ**

Проблеми съществуват с материалните активи прилежащи към водните обекти (хидротехнически съоръжения, преливници, кули, изпускатели, прагове и др.) поради не доброто им техническо състояние, а на някои места с липсата им.

5. ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДРБУ, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021 Г.

Екологичната насоченост на ПУРБ 2016-2021 е в съответствие с целите при управление на водите, заложи в Директива 200/60/ЕС (РДВ) и се обуславя от целите за опазване на околната среда, насочени към предотвратяване на влошаването и постигане на добро количествено и качествено състояние/потенциал на подземните и повърхностните води.

В ПУРБ 2016-2021 е направена **оценка на степента на изпълнение на целите от първия план и анализ на причините за непостигането им с оглед на това да бъдат надградени и прецизирани мерките за новия планов период (2016-2021г.)**.

Оценката е извършена за 256 актуализирани повърхностни водни тела, като към 2015 г. 113 ПВТ са постигнали екологичната цел за добро състояние; 60 повърхностни водни тела са определени в изключение от постигане на екологичните цели, в т. ч. 52 ВТ - с удължен срок за етапно постигане на екологичните цели и 8 ВТ - с определени по-малко строги екологични цели; 50 повърхностни водни тела са в неизвестно състояние; 33 повърхностни водни тела не са постигнали екологичната цел.

Съгласно изискванията на ЗВ, три години след утвърждаване на ПУРБ мерките трябва да бъдат приведени в действие и да се изпълняват. Преглед на изпълнението на ПоМ за постигане на целите в ПУРБ 2010 – 2015г. е извършен през 2012 г. Изготвен и публикуван е Междинен доклад за напредъка по изпълнението на включените в първия план ПоМ, в който напредъкът в изпълнението на мерките е представен в три степени *„не е започнало, в процес на изпълнение и завършено изпълнение”*.

Актуализираната Програма от мерки от ПУРБ на ДРБУ за периода 2016-2021 г. година включва основни мерки (в т.ч. и тези, които не са изпълнени в първия планов период), а при необходимост и допълващи (допълнителни) мерки за случаите, когато цялостното прилагане на основните мерки не е достатъчно за постигане на целта: „добро състояние до 2021г.”.

Заложените мерки в ПУРБ 2016-2021 няма да доведат до вероятни значителни въздействия върху трансгранични подземни водни тела.

ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДРБУ, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021 Г.

Целите за опазване на околната среда **на европейско равнище** са дефинирани в следните основните стратегии, програми и планове:

- Стратегия „Европа 2020”.
- Стратегия на ЕС за биологично разнообразие до 2020 г. Стратегически план за биологичното разнообразие 2011г.- 2020 г.
- План за опазване на водните ресурси на Европа до 2020 г. (Blueprint).
- Пътна карта за ресурсно ефективна Европа, ЕС
- Стратегия на ЕС за адаптация към измененията на климата
- „Бяла книга – „Адаптиране, спрямо изменението на климата – към европейската рамка на действие.“
- Стратегия на Европейския съюз за Дунавския регион
- План за управление на международния речен басейн на р. Дунав (DRBMP) за периода 2015-2021г.
- План за управление на риска от наводнения в международния речен басейн на р. Дунав (DFRMP) за периода 2015-2021г.

Целите на опазване на околната среда **на национално ниво** са формулирани приоритетно в следните национални стратегии, програми и планове:

1. Националната програма за развитие: България 2020 г.
2. Трети национален план за действие по изменение на климата 2013-2020г.
3. Национален план за опазване на най-значимите влажни зони в България за периода 2013-2022 г.
4. Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014-2023 г.
5. Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България 2037 г.
6. Национален план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г.
7. Актуализиран Национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в България 2012 г. - 2020 г.
8. Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 – 2020 г., приета с Протокол № 48.1 на МС от 27.11.2013 г.
9. Програма за изграждане на канализационни системи до 2023 г.

6. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ, МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ

Оценката на въздействието върху компонентите и факторите на околната среда е разгледана по-подробно в доклада за екологична оценка, което въздействие е оценено, чрез матричен подход, като са използвани символи за определяне на степените на значимост на въздействието на ПУРБ 2016-2021г. със следното значение.

Таблица 6-1 Степени на значимост на въздействие на ПУРБ

Оценка	Въздействие
++	Значително положително
+	Незначително положително
0	Няма въздействие
-	Незначително отрицателно
-	Значително отрицателно
?	Няма достатъчно информация, поради ниска степен на подробност на предвижданията
(*)	Допълнителното означение, индикиращо че последствията от въздействията са само по време на реализацията на дейностите или мерките

В използваната матрица за оценка на въздействието по отношение на всеки компонент и фактор на околната средата са оценени вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици, които се очакват при реализирането на Програмата от мерки на ПУРБ и нейните предвиждания.

7. МЕРКИТЕ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

Въз основа на резултатите от извършените анализи и оценки на вероятните значителни въздействия върху околната среда в резултат на реализирането на ПУРБ 2016 - 2021 г., в точката са препоръчани мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно

компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на Програмата от мерки върху околната среда и човешкото здраве, групирани в мерки за отразяване в окончателния вариант на програмата и мерки за изпълнение при прилагането на програмата.

МЕРКИ ЗА ОТРАЗЯВАНЕ В ОКОНЧАТЕЛНИЯ ВАРИАНТ НА ПУРБ

ВЪЗДУХ, КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

Въз основа на проучването за вероятните въздействия върху качеството на атмосферния въздух и параметрите на климата вследствие осъществяването на ПоМ на ПУРБ, не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

МЯРКА: Преразглеждане на разрешителните за водоползване в частта за водни количества, осигуряващи екологичния минимум в река, определен съгласно методиката за екологичен отток.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: В дългосрочен аспект гарантирано подържане на режима на оттока, подобряване на екологичното състояние на повърхностните водни тела, предотвратяване на влошаването на състоянието на водите. Дългосрочен ефект

МЯРКА: Прилагане на екологосъобразни практики, свързани с изграждането на изкуствени или където позволяват условията адаптиране на естествени влажни зони, като подходящ начин за допечистване на отпадъчни води :

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Възстановяване на нативните условия на средата и подобряване на състоянието на водите.
Дългосрочен ефект

МЯРКА: Прилагане на съвременни технологии и материали (с приоритет на биологично укрепване) при дейности, насочени към укрепване на речните брегове и корита, с цел защита от ерозия.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Запазване в максимална степен на нативните условия на водната среда като местообитание за развитие на биотата. Дългосрочен ефект

МЯРКА: Картиране на миграционните бариери и попълване на липсващите данни за част от речните участъци и изготвяне на график за премахването на нефункциониращите такива.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Подобряване на условията на средата, оптимално функциониране на водните екосистеми, благоприятни условия за развитие и размножаване на ихтиофауната. Подобряване на състоянието на водните тела. Дългосрочен ефект

ПОДЗЕМНИ ВОДИ

МЯРКА: Подобряване на концептуалните модели на подземните водни тела

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Подобряване планирането на мерките за мониторинг, защита и ползване на ПВТ

МЯРКА: Изграждане на нови пунктове за мониторинг на подземни води в райони неповлияни от черпене – за оценка на средномногогодишното подхранване на подземните води

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Подобряване планирането на мерките за мониторинг, защита и ползване на ПВТ

МЯРКА: Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Предотвратяване предпоставки за влошаване на състоянието на ПВТ.

МЯРКА: Отнемане на издадените разрешителни за водовземане на ПВТ или части от тях, в които е установено трайно понижение на водното ниво.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Предотвратяване предпоставки за влошаване на състоянието на ПВТ.

ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Въз основа на проучването за вероятните въздействия върху земните недра и почвите в следствие осъществяването на ПоМ на ПУРБ, не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

ЛАНДШАФТ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА

МЯРКА: Провеждане на мониторинг на екологично състояние на БЕК риби реките в участъците между водохващанията и съответното хидротехническо съоръжение

ОЧАКВАН ЕФЕКТ Запазен благоприятен статус на видовете от ихтиофауната

ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРБ

МЯРКА Участие чрез подготовка на инструкции и указания при провеждането на ежегодни тренировки и учения за изпълнение на външни аварийни планове от кметовете на общини, на чиято територия са разположени предприятия с висок рисков потенциал.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда

**КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО
АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО**

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ

МЕРКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ

1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ и КЛИМАТ

2.

Табл. Мерки за съобразяване при изпълнение на ПУРБ – атмосферен въздух и климат

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект/продължителност на ефекта	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	При изпълнение на всички проекти, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности	Предотвратяване на риска от замърсяване на водите при влошени параметри на качеството на въздушната среда.	Опазване на чистотата на водните тела	Административна

2. . ВОДИ

Повърхностни води

По отношение на повърхностните води се препоръчват следните мерки за прилагане при изпълнението на ПУРБ:

Таблица Мерки за съобразяване при изпълнение на ПУРБ – повърхностни води

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект/продължителност на ефекта	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	Провеждане на проучвателен мониторинг за определяне на зони в реки или участъци от реки, които да бъдат защитени от хидроморфологичен натиск, с цел естествено	Неблагоприятни въздействия върху един от задължителните БЕК - риби.	Създаване на благоприятна среда за развитие на рибните общества и подобряване на екологичния ста-	Административна

	размножаване на рибни видове		тус. Дългосрочен ефект.	
2	Контрол по премахване на нерегламентирани сметища в близост до и в речни корита, които са причина за влошаване на състоянието на водите.	Регистрирани нерегламентирани сметища в близост до и в речни корита и временно пресъхнали дерета	Елиминиране на замърсителите и подобряване на състоянието на повърхностните води.	Административна

Подземни води

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
4.	При изграждане на съоръжения за мониторинг да се спазва технологията на сондиране, с цел предотвратяване на аварийни ситуации и недопускане на ентруални неблагоприятни въздействия върху земната основа и подземните води.	Предотвратяване на риска от неблагоприятни въздействия върху земната основа и подземните води.	Опазване подземните води	Административна

3.ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Таблица: Мерки за съобразяване при прилагането на ПУРБ- почви

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
4	При изпълнение на всички проекти, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия за опазване и оползотворяване на хумусния слой и максимално използване на излишните земни маси	Предотвратяване на риска от унищожаване на хумусния слой и нарушаването на структурата на почвите	Опазване почвите	Административна

4. ЛАНДШАФТ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като тъй като не се очакват значителни въздействие по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

5. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФАУНА, ФЛОРА

Таблица: Мерки за прилагане при изпълнение на ПУРБ-биологично разнообразие, флора и фауна

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	В случаи на проектиране на хидротехнически съоръжения, ВЕЦ/МВЕЦ и др. свързани с ползване на течащи води, да	Опазване на природни местообитания и видове от фауната	Запазен благоприятен статус	Административна

	се осъществява едногодишен предварителен мониторинг на реките, в съответствие с указанията на съответния компетентен орган по околна среда.			
2	В случаи на констатиране на заплахи от увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, вследствие проведения предварителен мониторинг във връзка с проектиране на МВЕЦ/ВЕЦ, да не се допуска строителство на хидротехнически съоръжения	Опазване на природни местообитания и местообитания на видове	Опазени природни местообитания и популации на видове	Административна
3	Да не се допуска издаването на нови разрешителни за заустване на отпадъчни води в ЗЗ и ЗТ без изготвен доклад по ОВОС и поставено положително решение по него (за случаите, които ИП попада в обхвата на Прил. 2 към чл.93, ал.1, т1 и 2 от ЗООС) когато заустването	Опазване популациите на хидробионти	Запазена добра численост и оптимална плътност на популациите на тези видове	Административна

	въздействия негативно върху стойностите на параметрите, свързани с качеството на водите, имащи значение за природозащитното състояние на водозависимите видове и природните местообитания предмет на опазване в съответната защитена зона.			
4	Да се подпомага възстановяването на запасите на редки и застрашени видове, чрез производство и внасяне на зарибителен материал от тези видове, и да се обособят възпроизводствени зони в течащите и стоящите водоеми, в които да се забрани улова.	Запазване на числеността на видовете и поддържане на оптимална плътност на популациите.	Запазена численост и плътност на популациите	Инвестиционна
5	Строителните работи на площадките да се извършват извън размножителния сезон, който за повечето животински видове	Опазване на видове от фауната	Запазени популации на видове от фауната	Административна

	е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство			
6	При рекултивационни и озеленителни дейности в районите на строителните площадки, да се използват местни видове, присъщи изцяло на прилежащата или близко разположена естествена територия.	Опазване естественото състояние на насажденията	Положително въздействие върху състоянието на новосъздадените насаждения за тяхната успешна аклиматизация и добро развитие в естествената природна среда.	Административна и инвестиционна

8. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ, КАТО ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ И ЛИПСА НА НОУ-ХАУ

В точката са представени мотивите за избор на алтернатива от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве.

1.1. Алтернативи

„Нулевата алтернатива“ представлява отказ от реализирането на ПУРБ на ДР и програмата от мерки към него.

„Атернатива 1“ е реализирането на ПУРБ на ДР и програмата от мерки към него, така както е разписан, без да се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО

и

„Алтернатива 2“ е реализирането на ПУРБ на ДР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО.

Оценена е т. нар. „нулева алтернатива“, представляваща отказ от реализирането на проекта на ПУРБ за втория планов период.

Алтернатива 1, приложима, но с възможност за надграждане и допълване с цел минимизиране на въздействията.

Алтернатива 2 - реализирането на ПУРБ на ЗБР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО е предпочитана и препоръчителна алтернатива от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве.

9. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БДДР

1. На всеки **две години** Басейновата дирекция „Дунавски район“ (БДДР) Плевен да изготвя **доклад** по наблюдението и контрола по прилагането на ПУРБ, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването му, който да представя в МОСВ за одобряване не по-късно от 01 юли на всяка трета година.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ПУРБ да се извършва въз основа на следните мерки и индикатори:

№	Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори по прилагане на мярката	Периодичност (срок)	Контролен орган
	1	2	3	4
	ВОДИ			
	I. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ			
	1	2	3	4
1.	Контрол на реконструкцията и модернизацията на водопроводните мрежи и съоръжения за осигуряване на достатъчно количество и с добро качество вода за питейно-битово водоснабдяване на населението и намаляване на загубите на вода.	Изградена нова/подменена водопроводна мрежа – екв. ж.;	Годишно или по утвърден график	ВиК, Общини,
		Дял на населението с обществено водоснабдяване - %;		МРРБ, НСИ, БДДР
		Водоизточници от подземни/повърхностни води – бр.;		МЗ, РЗИ
		Загуби по водопреносната мрежа - %		ВиК, Общини, БДДР
		Дял на населението на режим, общо (% и бр. селища); сезонен - % и бр. селища; целогодишен - % и		НСИ

		бр. селища;		
		Изградени съоръжения за пречистване на питейни води, до постигане на нормирано качество на водата - бр.;		МРРБ, НСИ, БДП
		Дял на обслуженото население от ПСПВ - %		НСИ, МРРБ, БДП
		Степен на пречистване: Едностъпална - брой и капацитет;		
		Степен на пречистване Двустъпална - брой и капацитет;		
		Изградени нови водовземания, осигуряващи алтернативно и/или допълнително водоснабдяване в райони, в които черпената вода от наличните съоръжения не отговаря на нормативните изисквания, бр.;		
		Изградени/Учредени СОЗ – бр.;		
2	Контрол върху доизграждане на канализационната мрежа и осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчните води за намаляване на замърсяването от населените места.	Изграденост на канализационната мрежа - е.ж.;	Годишно или по утвърден график	МРРБ, Общини, ВиК, БДП
		Ползваемост на канализационната мрежа - е.ж.;		Общини, ВиК,
		Нова канализационна мрежа- е.ж.;		Общини, ВиК,
		Изградени и въведени в експлоатация ГПСОВ - бр. и бр. обслужени е.ж.		РИОСВ, БДП

3	Контрол по въвеждане и използване на водоспестяващи технологии и оборотни цикли в индустрията за намаляване нуждите от вода.	Използвано водно количество от индустрията - хил.м ³ /год.;	При необходимост, преди откриване на производствена дейност	Собственик на предприятието,
		Предприятия с модернизация за спестяване на вода - бр;		БДПР
		Обучение, кампании, срещи за използване на технологии, изискващи малко вода - бр.		МОСВ, РИОСВ
4	Контрол на изграждане и модернизиране на индустриални ПСОВ с цел намаляване на замърсяването с приоритетни и други замърсяващи вещества от индустрията.	Количество на отпадъчните води, зауствани във водните тела след ЛПСОВ на отделни обекти и предприятия замърсители – м ³ /год;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структура, стопанисваща обекта, БДПР
		Годишен товар върху водните тела от заустваните отпадъчни води съгласно изискванията на разрешителните за заустване (съгласно провеждания собствен мониторинг), м ³ /год		РИОСВ, БДПР
5	Контрол върху прилагането на добри земеделски практики.	Животновъдни ферми, прилагащи изискванията на ДЗП извън нитратно уязвими зони (НУЗ) - бр. ферми;	Годишно или по утвърден график	МЗХ,
		Дял на фермите, изпълняващи програмата за предотвратяване и ограничаване на замърсяването в НУЗ - % от общия брой ферми в НУЗ;		БАБХ
		Използвани неорганични азотни торове - кг/год;		

		Използвани неорганични фосфорни торове - кг/год;		
		Използвани органични торове - кг/год;		
		Обучение на фермери и кампании- бр.;		
		Преобразувани земеделски земи в трайни или временни затревени площи, дка;		
		Развитие на биологично земеделие - дка/обща обработваема площ;		
		Сертифицирани биологични производители – бр./общ бр. рег. земеделски производители.		
6	Контрол на регулирането на водното ниво и подобрения на морфологични изменения	Регулирани водни обеми в комплексните и значими язовири, хил. м ³ /год;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структурата, стопанисваща обекта, РИОСВ, БДПР, МОСВ, ИАРА, ИАГ, Общини
		Изградени или реконструирани рибни проходи - бр./год;		
		Залесени речни брегове - км/год;		
		Възстановени стари речни меандри - км/год;		
		Изградени ХТС за борба с ерозия на бреговете - бр.;		
		Възстановяване и рекултивация на речни корита – км		
		Отказани /процедури за МВЕЦ - бр.;		

		Изградени ВЕЦ - бр.;		
		Произведена енергия от МВЕЦ, хил. МВт/ ч/г;		
7	Контрол върху провеждане на мониторинг на повърхностните и подземни води и зони за защита на водите за оценка състоянието на водните тела. Разширяване на мрежата за мониторинг с подземните водни тела, за които има данни за ново точково и/или дифузно замърсяване.	Наблюдавани пунктове от програмите за мониторинг на повърхностни води – бр.;	Годишно или по утвърден график	БДДР, РИОСВ, ИАОС
		Извършени анализи за елементите за качество – биологични, физико-химични и хидроморфологични		
		Наблюдавани пунктове за физикохимично и количествено състояние, включени в програмите за мониторинг на подземни води – бр.;		
		Извършени анализи за определяне на химичното и количествено състояние на подземни води - бр.;		
		Извършени оценки за актуализацията на химичното и количествено състояние на подземните води (бр. водни тела в добро състояние, бр. водни тела в лошо състояние, параметри обуславящи лошо състояние) - бр.		
8	Хидробиологичен мониторинг на биологичното състояние на повърхностни води, засегнати от действащи ВЕЦ, вкл. в участъците между водохващането и ВЕЦ-а, както и между отделните ВЕЦ-ове,	Качество на повърхностните води: химическо и екологично състояние.	Годишно или по утвърден график	РИОСВ, ИАОС

	разположени в каскада.			
9	Провеждане на периодични обследвания за инвазия на чужди видове, събиране на данни за разпространението на чужди инвазивни видове с акцент върху високо рисковите видове: Американски широкобузест рак (<i>Orconectes limosus</i>), китайски поспаланко (<i>Perccottus glenii</i>), псевдоразбора (<i>Pseudorasbora parva</i>), червенобуза костенурка (<i>Chrysemys scripta elegans</i>) и нутрия (<i>Myocastor coypus</i>)	Брой обследвани инвазивни видове; Отклонение на стойностите на показатели за качество, водещо до влошаване на химичното и екологично състояние;	Периодично	МОСВ, БДДР, ИАОС, РИОСВ
10	Оценка на ефективността от прилаганите основни и допълващи (допълнителни) мерки	Брой водни тела, достигнали „добро“ състояние.	В средата на плановия период (Междинен преглед) или годишно (при възможност)	МОСВ, ИАОС, БДДР
II. ПОДЗЕМНИ ВОДИ				
	1	2	3	4
1	Допълване и разширяване на мрежата за мониторинг на водни тела, за които има установено ново точково и/или дифузно замърсяване или неустановено състояние	Наблюдавани пунктове за качествено и количествено състояние, включени в програмите за мониторинг на подземни води — бр.;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структурата стопанисваща обекта, РИОСВ, БДДР, МОСВ

		Анализиране на данните от извършени анализи за определяне на качествено и количествено състояние на подземни води - бр.;		
ПОЧВИ				
1	Регистриране на застрашени и засегнати територии от свлачища, срутища, абразия и други, настъпили в следствие на въздействието на водите.	Регистрирани свлачища и срутища и други неблагоприятни процеси за една година (бр);	Периодично	МОСВ, Общини
ОТПАДЪЦИ				
1	Намаляване на риска от стари замърсявания	Брой и площ на рекултивираните стари депа (сметища)	Периодично	БДДР, РИОСВ ИАОС
2	Осъществяване на наблюдение и контрол на плановете за мониторинг на рекултивираните депа (сметища)	брой извършени проверки, брой на несъответствия, брой и резултата от коригиращи действия	Периодично Годишно	БДДР РИОСВ ИАОС
3	Осъществяване на наблюдение и контрол на плановете за мониторинг на действащите депа за обезвреждане на отпадъци.	брой извършени проверки, брой на несъответствия, брой и резултата от коригиращи действия	Периодично Годишно	БДДР РИОСВ ИАОС
БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ				
1	Мониторинг на инвазивни видове	Промяна в екологичното състояние на обследваните територии	Съгласно методика-периодично	ИАОС, МОСВ

3. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докладът за ЕО е оформен като единен документ със съдържание, съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС и в съответствие със степента на

детайлност на плана, като е съобразен със заключенията и предложенията от доклада за ОС.

На основата на извършената оценка, експертното обобщение е следното:

- Проектът на ПУРБ и програмата от мерки към него са насочени изцяло към подобряване и опазване качествата на повърхностните и подземни води в района и поддържане и възстановяване на доброто им екологично и химично състояние, както и за съхранение на водните ресурси и балансираното функциониране на водните екосистеми в териториалния обхват на Басейнова дирекция ДРУВ.
- Екологичната насоченост на ПУРБ 2016-2021 е в съответствие с целите при управление на водите, заложи в Директива 200/60/ЕС (РДВ) и се обуславя от целите за опазване на околната среда, насочени към предотвратяване на влошаването и постигане на добро количествено и качествено състояние/потенциал на подземните и повърхностните води
- Анализът на очакваното въздействие на Плана и заложените мерки спрямо „нулевата алтернатива“ показва, че предпочитано от гледна точка на въздействието върху ОС и човешкото здраве е реализирането на алтернатива 2 - реализирането на ПУРБ на ДР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО.
- Проектът на ПУРБ и програмата от мерки към него не са в противоречие и са синхронизирани с целите за опазване на околната среда и човешкото здраве, включени в анализираните европейски и национални документи стратегически документи, планове и програми. Това гарантира опазване на водните ресурси, запазване/подобряване качествата на водите и съхранение на водните екосистеми в РБългария.
- Анализът и оценките на евентуалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве дават основание да се твърди, че при изпълнението на ПУРБ – Дунавски район и програмата от мерки към него за периода 2016-2021г. не се очакват значителни отрицателни последици, не се значителен отрицателен кумулативен ефект както и значителни трансгранични въздействия върху околната среда и здравето на хората на територията на съседни държави
- На основа на извършения анализ на въздействията върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на ПУРБ и програмата от мерки към него, с цел свеждане до минимум на евентуални отрицателни въздействия в ДЕО и ДОСВ са препоръчани мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРБ и мерки за прилагане при изпълнението на ПУРБ
- Препоръчани са индикатори за наблюдение и контрол, чрез които да се получи качествено и количествено проследяване на въздействието върху околната среда и човешкото здраве по време на прилагането на ПУРБ;

Заключението на експертите е, че разработения проект на ПУРБ за периода 2016-2021 година и програмата от мерки към него е предпоставка за постигане на интегрирано управление на водите на територията на ДР и ще окаже цялостно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.